

VEG-topkoe Kathy (v. Manfred)
Productie 2e lijst: 312 12.250 4,68 3,26

verhuizing richting het lager gelegen Hotton kon bovendien opnieuw maïs geteeld worden op het eigen bedrijf. 'Hier is het gemiddeld vier graden warmer. Gras en maïs groeien daardoor beter.' Naast 12,5 hectare maïs komt er nog 3 hectare GPS met gras als ondergewas aan te pas. 'Voor de gezondheid van de koeien is GPS erg goed. Het brengt structuur aan en zorgt voor extra herkauwactiviteit.' De

Hendrik en Karin van der Valk: 'Productie als doel op zich vraagt te veel van de koe en van de portemonnee'

Na de aankoop van een melkveebedrijf met 327.000 kg quotum in Hotton werden de melkactiviteiten gegroepeerd en de stallen aangepast. De koeien verhuisden allemaal richting Hotton, terwijl het jongvee ouder dan vijf maanden naar Bastogne vertrok. Met de overname groeide het areaal naar 92 hectare, waarop hoofdzakelijk gras wordt verbouwd. Door de

Groeien, groeien, groeien. Het is voorlopig niet meer aan de Nederlandse emigranten Hendrik en Karin van der Valk besteed. 'Anders loop je op een gegeven moment jezelf voorbij. Je moet een keer tevreden zijn met wat je hebt.'

Hendrik van der Valk (43) moest en zou melkveehouder worden, of er nu plaats was in zijn Nederlandse geboortedorp Workum of niet. Om van die droom werkelijkheid te maken, trok hij samen met zijn vrouw Karin Atsma (38) rond op zoek naar mogelijkheden. Het toeval leidde het jonge stel eind 1989 na een lange speurtocht in diverse landen richting België. 'Hier in Wallonië was het mogelijk om relatief goedkoop te starten', blikt Van der Valk terug. Het melkveebedrijf in Bastogne konden de starters pachten. Ze kochten alleen het quotum van 235.000 kg en het vee. 'Bij de start molken we 33 koeien die samen 360 liter melk op één dag gaven', luidt een van de vele anekdotes over de beginperiode. Ondanks de lage productie kochten Hendrik en Karin nooit dieren aan. 'Met dezelfde koeien molken we later nog bijna 9700 kg.'

Tweede bedrijf

Door quotumaankopen op de vrije markt groeide het quotum richting 410.000 kg. 'We staken toen zoveel kapitaal in het melkquotum dat we opeens dachten: als dat nu wegvalt zijn we in één klap alles kwijt.' Het verlangen naar een eigen stek groeide en zette hen aan tot de aankoop van een ander bedrijf. 'We besloten om nog maar eens een grote stap te wagen.'

Kameleon (v. Webster), productie eerste lijst: 198 6487 4,72 3,37

GPS komt in de kuil onder de maïs terecht. 'Zo krijg je een gelijkmatig onderdeel. Normaal voeren we vijf tot acht procent in het rantsoen. Het moet ook niet te hoog zijn, anders mis je te veel energie.' Kennis wordt bij Hendrik en Karin met plezier uitgewisseld. Om die reden maken ze elk jaar plaats en tijd vrij voor een stagiair. Moeite wordt daarvoor niet gespaard. 'Wij leren de stagiaires iets, maar meestal leren we zelf ook nog iets', benadrukt Van der Valk. 'Op die momenten komen de cijfers van je bedrijf op tafel en dat is met name voor jezelf erg interessant.' Aan kengetallen hecht deze geëmigreerde melkveehouder veel belang. 'Neem nu lactatiewaarde,' begint hij, 'dat kennen de veehouders hier niet en dat vind ik toch wel een gemis. Lactatiewaarde geeft je op een vlugge manier een

beeld van je koeien.'

Van der Valk onderstreept het droogstandsmanagement als een van de belangrijkste schakels. Hoe de koe de droogstand ingaat en ook de opvolging van de dieren naar het einde toe, is volgens hem ontzettend belangrijk. Dat vormt meteen de reden waarom de droogstaande koeien in drie groepen worden ingedeeld. 'Vooral rond het afkalven is de stress bij de dieren groot. Op dat moment moeten ze zich niet alleen aanpassen aan het voer, maar ook aan de koeien.'

Veestapel verbeteren

Duurzame koeien met een hoge levensproductie zijn het streefdoel. 'Koeien moeten hier oud worden met zoveel mogelijk kilogrammen', verduidelijkt Van der Valk. 'Als vaarzen hier veertig kilo-

gram melk willen geven, dan mag dat, maar het moet niet ten koste van de gezondheid en de vruchtbaarheid gaan.' Benen zijn in zijn fokdoel het allerbelangrijkst. 'In de uiers is het streven naar luxe. Benen zijn meer doorslaggevend. Wij willen naar koeien met wat krommere benen en een grote klauwhoek.' Nog andere factoren dragen bij aan het fokdoel. 'Ook vruchtbaarheid en uiergezondheid vind ik belangrijke indexen', geeft Van der Valk aan. Naast die twee punten hecht hij veel belang aan de kruisen. Zowel de helling als de breedte spelen een rol. 'De breedte speelt een rol vanwege het effect op de latere uier. De kruisligging is van belang voor vlot afkalven en een goede vruchtbaarheid.' Voldoende productie hoort erbij, maar vormt geen doel op zich nu de koeien gemiddeld 9635 kg melk met 4,00 % vet en 3,31 % eiwit halen. 'Anders gaat het geld kosten. Dan vraagt het te veel van de koe en van de portemonnee.'

Voor de selectie van de in te zetten stieren kijkt Van der Valk meestal naar de fokwaarden van het land zelf. 'Daar vind je bepaalde kenmerken die bij de omrekening niet meer naar voren komen. Neem nu de fokwaarde in Canada voor persistentie binnen de lactatie of de droogte van de hak in Duitsland. Daarin kunnen wij onze indexen nog verbeteren.' Naast Jocko Besne krijgen December, Burberry, Phippen, Skywalker en Titanic kansen. 'In de toekomst wil ik vaker veertig rietjes van een stier inzetten om meer homogeniteit te krijgen. Nu hebben we hier een brij aan genen.'

Vier dochters van hun stamkoe Komete (v. Alfons) waren het afgelopen jaar terug te vinden in de top-100 op basis van VEG, de Waalse totaalindex op basis van productie, exterieur en functionaliteit. 'Ik vind het wel leuk dat we vier koeien hebben in die top. Dat bevestigt dat we op de goede weg zitten.' Wat volgens Van der Valks van het allergrootste belang is, is dat de aardigheid erin blijft. 'Er moet een goede mix zijn tussen emotie en rationaliteit. Je kunt wel groeien, groeien, groeien, maar op een gegeven moment loop je dan jezelf voorbij.' Voorlopig is hun bedrijf nu groot genoeg, want de tijd voor hun vier kinderen vinden Hendrik en Karin minstens even belangrijk. 'Je moet ook een keer tevreden zijn met wat je hebt en niet voortdurend zien wat je niet hebt.'

Annelies Debergh

Van Nederland naar België

Hendrik van der Valk: 'Hier was het mogelijk om nog relatief goedkoop te starten'

